

طرح کمند

شیوه نامه اجرایی

«رویداد کار، مهارت و نوآوری دانشجویان دختر»

معاونت فرهنگی و اجتماعی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت ریاست جمهوری در امور زنان و خانواده

مردادماه ۱۴۰۰

مقدمه

زنان، بخش بزرگی از جامعه انسانی را تشکیل می‌دهند که مشارکت و فعالیت آنان، از کلیدهای مهم پیشرفت و توسعه جوامع بشری است. توانمندسازی، یک پروسه‌ی فعال و چند بعدی است که زنان را قادر می‌سازد تا هویت و قدرت خود را در تمامی حوزه‌های زندگی به رسمیت بشناسند. این مشارکت زوایا و جوانب پنهان و آشکار بسیاری دارد که پرداختن به هر گوشه‌ی آن می‌تواند پنجره‌ای باز به روی پیشرفتی شگرف باشد. مهم‌تر آنکه، زمینه‌سازی این مشارکت نیازمند تغییرات بنیادی و گاه فرهنگی عمیق در جامعه، قوانین و حکومت‌ها و حتی در محیط بین‌الملل است تا با رفع موانع و محدودیت‌ها، شاهد شکوفایی توانایی‌های آنان و مشارکت بیشتر در توسعه و سطوح مختلف اجتماعی باشیم.

توسعه در مفهوم واقعی و جامع خود نیازمند الزامات و پیش‌نیازهای متعددی است که وجود و حضور آنها در نهایت، تحقق آن را امکان‌پذیر می‌سازد. یکی از اساسی‌ترین این پیش‌نیازها که به ویژه طی سال‌های اخیر در ادبیات علوم گوناگون از جمله مدیریت، اقتصاد، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی مورد توجه جدی قرار گرفته است، مفهوم کارآفرینی و قابلیت‌های مرتبط بدان می‌باشد. کارآفرینی از منابع مهم و پایان‌ناپذیر همه جوامع بشری است. منبعی که بر توان خلاقیت انسان‌ها بر می‌گردد، از یک سو ارزان و از سوی دیگر بسیار ارزشمند و پایان‌ناپذیر است.

امروزه همگان دریافته‌اند که جوامعی که بر منابع انسانی نسبت به جوامعی که به منابع زیرزمینی متکی بوده، در بلندمدت موفق‌تر بوده‌اند، منابع زیرزمینی در کشورهای جهان سوم بر خلاف مزیت‌های آن از جمله موانع توسعه یافتگی به شمار آمده است، در صورتیکه عدم وجود این منابع در برخی از کشورها باعث شده است تا آن‌ها با استفاده از نیروی فکر، خلاقیت و ابتکار و یا در یک واژه کارآفرینی از جمله کشورهای پیشرو در جهان کنونی شوند.

یکی از شاخص‌های نوسازی اقتصاد ملی و توسعه اجتماعی، مشارکت زنان و نحوه ایفای نقش آنها در ساختارهای اقتصادی است. در واقع، با توجه به نقش حساس زنان تولید و توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، کارآفرینی به عنوان مهم‌ترین عامل در به‌ظهور رساندن توانایی‌های زنان بوده و هر اندازه میزان مشارکت آنان افزایش یابد روند رشد و توسعه تسهیل می‌گردد. بنابراین جوامعی که خواهان توسعه همه‌جانبه هستند، باید امکان رشد و شکوفایی استعدادها را برای تمامی اعضای خود، از جمله زنان شاغل فراهم سازند.

بدین رو در عرصه ی جهانی، زنان خلاق، نوآور و مبتکر به عنوان کارآفرینان، منشأ تحولات بزرگی در زمینه های صنعتی، تولیدی و خدماتی شده اند و نقش آنان به عنوان موتور توسعه اقتصادی، قهرمانان ملی و توسعه صنعتی، محرک و مشوق سرمایه گذاری، عامل ایجاد اشتغال، گزینه اصلی انتقال فناوری و عامل رفع خلل و تنگناهای بازار، در جوامع تبیین یافته است. موفقیت زنان کارآفرین در جوامع در حال توسعه نه تنها موجب سود اقتصادی می شود بلکه منافع اجتماعی و فرهنگی نیز ایجاد می کند.

برای حمایت بیش از پیش از زنان برای حضور حداکثری در جامعه لازم است، ابتدا آموزش های لازم جهت اشتغال و فعالیت های اجتماعی مورد نظر کشور به آنها داده شود و سپس فرصت همکاری در سازمان ها، شرکت ها و مشاغل گوناگون برای آنها فراهم شود تا بتوانند استعدادهای خود را شکوفا کرده و به توسعه و تعالی کشور کمک کنند.

به همین منظور معاونت فرهنگی اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری رویداد کار، مهارت و نوآوری (طرح کمند) را برای تحقق این امر برنامه ریزی نموده اند. این رویداد که با محوریت توانمندسازی دختران دانشجو و حمایت از ایده ها و طرح های نوآورانه آنها انجام گرفته است، برای اولین بار در تعدادی از دانشگاه های کشور برگزار می شود.

ماده ۱ – تعریف مفاهیم کلی

۱-۱- کار: فعالیتی منظم است که در ازای دریافت پول انجام می شود.

۱-۲- مهارت: اصطلاح مهارت، اشاره به توانایی هایی دارد که الزاما ذاتی نیستند، اما قابل پرورش هستند به خصوص در نحوه انجام وظیفه فرد و نه در توانایی های بالقوه او انعکاس می یابند. بنابراین ضابطه اصلی مهارت، اقدام موثر در شرایط متغییر است.

۱-۳- نوآوری: پیاده ساختن ایده ناشی از خلاقیت که به صورت یک محصول یا خدمت تازه ارائه شود.

۱-۴- رویداد: هر موقعیتی است که برای آن برنامه ریزی شده باشد که در اینجا طرح کمند نامیده می شود.

۱-۵- دانشجویان دختر: دانشجویان دختر شاغل به تحصیل در دانشگاه های کشور

ماده ۲ – اهداف طرح:

۱-۲- آشنایی دانشجویان با مفاهیم مهارت، نوآوری و کارآفرینی

۲-۲- ایجاد ارتباط بین دانشجویان و شرکت های دانش بنیان، پارک های علم و فناوری و صندوق های حمایت از کارآفرینی

۲-۳- ارائه محصولات دانشجویان جهت بازدید دانشجویان و صاحبان صنایع

۲-۴- ایجاد فضای بانشاط و احساس کرامت دادن به دانشجویان

۲-۵- برگزاری کارگاه های تخصصی کار و مهارت افزایی برای دانشجویان دختر

ماده ۳- ضرورت:

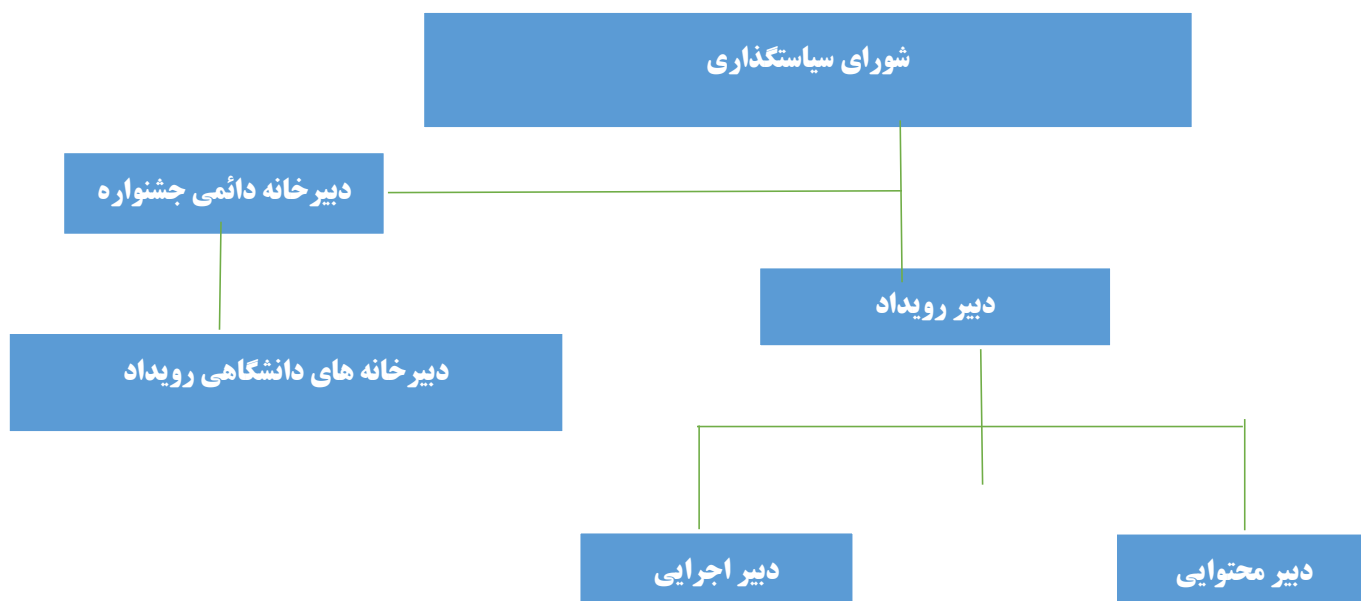
با عنایت به اینکه طی سالیان گذشته تعداد دختران تحصیل کرده رو به افزایش است و این خود نشان دهنده‌ی علاقمندی ایشان به ایفای نقش های جدی و اثربخش درون جامعه است، لازم است به دانشجویان دختر به عنوان پیشروهای زنان جامعه نگریت و آموزش های مناسب جهت آشنایی آنها با فضای کسب و کار بعد از دانش آموختگی، انجام گیرد.

در حال حاضر با پیشرفت کشورهای دنیا در تمام زمینه های اقتصادی، صنعتی، کشاورزی، سیاسی و همچنین گسترش تکنولوژی که به سرعت در حال افزایش است لازم است آموزش های تخصصی مناسب به دانشجویان داده شود تا بتوانند به خوبی در فضای کسب و کار مشغول به فعالیت شوند. بدون شک کلاس های درس دانشگاهی در هر رشته ای جوابگوی تمام نیازهای جامعه نمی باشد و برای اشتغال دانش آموختگان لازم است آنها با مفاهیمی همچون **کارآفرینی، نوآوری، و کسب مهارت** به طور جدی آشنا شوند. امروزه بیشتر سازمان ها و صنایع به دنبال کسانی هستند که یا مهارت تخصصی داشته باشند و یا ایده و نوآوری. برای حضور فعال در این زمینه لازم است دانشگاه ها با در نظر گرفتن شرایط جامعه نسبت برگزاری دوره های مختلف مهارت افزایی، آشنا کردن دانشجویان با کارآفرینی، برگزاری جشنواره و نمایشگاه های کار، مهارت، نوآوری زمینه های لازم برای حضور موثر دانشجویان فراهم کنند.

۳-۱- **دانشگاه های مجری:** تهران، مراغه، صنعتی اصفهان، خلیج فارس، بجنورد، کردستان، رازی، یاسوج، علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گیلان، سمنان، سیستان و بلوچستان، پیام نور(هرمزگان)، بوعلی سینا، صنعتی اراک

۳-۲- **گستره اجرا:** دانشجویان دختر شاغل به تحصیل در دانشگاه های استان

۳-۳- **نظام اجرایی:** شامل شورای سیاستگذاری، کمیته برنامه ریزی، دبیر اجرایی، دبیر محتوایی

ماده ۴ – شورای سیاستگذاری

این شورا در مراحل مختلف سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب برنامه های رویداد شامل هماهنگی های کلان کشوری و بین نهادی، نظارت، تأیید گزارشات مرحله ای و نهایی ستاد اجرایی و تصویب گزارش نهائی عملکرد رویداد در این شورا صورت می گیرد. اعضای این شورا متشکل از معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه میزبان به عنوان رئیس شورا، دو نفر از اعضای هیأت علمی مرتبط با کارآفرینی، مدیر فرهنگی دانشگاه به عنوان دبیر رویداد، مدیر دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه، مشاور رئیس دانشگاه در امور بانوان می باشد. این شورا نهاد و مرجع اعتبار **طرح کمند** می باشد و احکام سایر ارکان رویداد را تأیید و تصویب می کند.

ماده ۵ – کمیته برنامه ریزی

۵-۱- **دبیر اجرایی:** به منظور پیشبرد کلیه امور اجرایی **طرح کمند** براساس دستورالعمل اجرایی از میان افراد توانمند، آگاه و با تجربه در امور اجرایی و آشنا به حوزه کار و نوآوری دبیر اجرایی از طرف دبیر معرفی و حکم وی توسط رئیس شورای سیاستگذاری صادر می شود. وظایف دبیر اجرایی رویداد به شرح زیر است:

۱. پیگیری و اجرای دستورالعمل اجرایی رویداد و کلیه مصوبات شورای سیاستگذاری که به ایشان محول می شود.
۲. ارائه گزارش از کلیه روندهای اجرایی رویداد به شورای سیاستگذاری
۳. برنامه ریزی و تدارک اقدامات لازم برای برگزاری مراسم افتتاحیه و اختتامیه

۴. مستند سازی رویداد و ارائه گزارش مکتوب و مستندهای دیجیتال رویداد حداکثر تا یک ماه بعد از برگزاری رویداد به دبیرخانه رویداد
۵. ارتباط گیری با دانشجویان، مسئولان دانشگاه ها به منظور افزایش مشارکت در رویداد
۶. هماهنگی و پیگیری امور تبلیغی رویداد در رسانه ها و دانشگاه ها
۷. تشکیل دبیرخانه اجرایی جشنواره
۸. آشنایی با انتظارات و مهارت های مورد نیاز بازار کار
۹. ارتقای شبکه ارتباطی در زمینه شغلی و حرفه‌ای

۵-۲- دبیر محتوایی: دبیر محتوایی مسئولیت برنامه ریزی و طرح ریزی برنامه های آموزشی، کارگاه های رویداد را بر عهده خواهد داشت.

۵-۳- مربیان: جهت مهارت افزایی دانشجویان دختر برگزیده در باشگاه مهارت افزایی لازم است مربیانی در ارتباط با محورهای رویداد انتخاب گردند. مربیان لازم است از میان افراد با تجربه و متخصص در زمینه های مختلف انتخاب شوند.

۵-۴- مدرسان: جهت برگزاری کارگاه های تخصصی مهارت افزایی دانشجویان لازم است، اساتید متخصص و با تجربه در حوزه های مرتبط با صنعت و کارآفرینی انتخاب گردند.

۵-۵- داوران: برای ارزیابی طرح های ارسال شده به دبیرخانه **طرح کمند** و انتخاب آثار برگزیده برای راه یابی به مرحله ی دوم رویداد لازم است از افراد متعهد، متخصص و با تجربه در حوزه های مشخص شده رویداد استفاده گردد.

ماده ۶- زمان برگزاری:

زمان برگزاری رویداد کار، مهارت و نوآوری (**طرح کمند**) توسط شورای سیاستگذاری رویداد و مطابق با تقویم مندرج در این دستورالعمل تعیین می گردد. زمان برگزاری پیشنهادی دیماه ۱۴۰۰ می باشد.

ماده ۷- نحوه اجرا:

دانشگاه های میزبان لازم است با توجه به شرایط دانشگاهی خود و با همکاری مرکز کارآفرینی دانشگاه، دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه، پارک علم و فناوری استان و شرکت های دانش بنیان مربوطه در استان نسبت به برگزاری هرچه شایسته تر این طرح اقدام نمایند.

۷-۱- بخش اول رویداد:

۷-۱-۱- ابتدا محورهای رویداد با تصمیم شورای سیاستگذاری رویداد انتخاب گردند.

تبصره ۱: محورهای ذیل جهت اجرا پیشنهاد می گردند.

۱. صنایع دستی (چرم، کیف، کفش، زیور آلات، قاب سازی، کارهای چوبی و...)
۲. تولیدات غذایی و خوراکی
۳. تکنولوژی و مهندسی
۴. پوشاک، دوخت، طراحی پارچه و لباس
۵. گرافیک (طراحی پیکسل و تبلیغاتی و...)
۶. محیط زیست
۷. گردشگری

۷-۱-۲- فراخوان رویداد به همراه پیوست نحوه اجرا در سطح دانشگاه های استان منتشر شود.

۷-۱-۳- مهلت یکماهه جهت ارسال طرح های دانشجویان اختصاص داده شود.

تبصره ۱: اولویت شرکت در رویداد با دانشجویان تحصیلات تکمیلی و سال آخر دوره کارشناسی می باشد.

تبصره ۲: دانشجویان می توانند به صورت فردی یا گروهی نسبت به ارائه ی طرح خود اقدام نمایند.

تبصره ۳: طرح های دانشجویان باید به صورت نمونه کار به همراه توضیحات کتبی در مورد هزینه، مواد استفاده شده، تمایز از سایر محصولات و... به دبیرخانه رویداد ارسال شود.

۷-۱-۴- طرح های ارسال شده در فرصت یک هفته ای در گروه داوران رویداد بررسی و طرح های برگزیده طبق شاخص های تعیین شده از سوی شورای سیاستگذاری جهت رقابت در بخش دوم طرح **کمند** انتخاب شوند.

۷-۱-۵- پس از انتخاب طرح های برگزیده نسبت به اطلاع رسانی به دانشجویان منتخب اقدام گردد.

۷-۱-۶- جهت پرورش و ارتقای طرح های برگزیده نسبت به برگزاری باشگاه مهارت افزایی با رعایت نکات زیر اقدام شود.

۱. گروه بندی کردن طرح های برگزیده و انتخاب یک مربی برای هر یک از گروه ها جهت بررسی و پرورش طرح ها
۲. ارائه پیشنهاد جهت بهبود طرح ها به صورت شخصی و خصوصی به هریک از دانشجویان برگزیده

۷-۱-۷- جهت آشنایی دانشجویان با کارآفرینی و اشتغال کارگاه هایی به موضوعات پیشنهادی زیر تشکیل گردد. لازم است این کارگاه ها توسط اساتید متخصص و با تجربه در موضوع مربوطه برگزار گردد.

۱. کارگاه فن بیان و ارائه مطلب

۲. کارگاه بازاریابی و جذب مشتری و سرمایه گذار
۳. کارگاه برند سازی ایده ها و آشنایی با حق مالکیت فکری اثر
۴. کارگاه آشنایی با اصول کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری
۵. کارگاه آشنایی با امور مالی
۶. کارگاه آشنایی با صنایع و شرکت های موفق
۷. کارگاه آشنایی با تعدادی از محورهای رویداد به صورت تخصصی
۸. کارگاه آشنایی با استارت آپ
۹. کارگاه پرورش افکار
۱۰. کارگاه تیم سازی و کار گروهی
۱۱. کارگاه انتقال تجربه کارآفرینان و صاحبان صنایع نمونه استان

۷-۱-۸ باشگاه مهارت افزایی در طول یک هفته برگزار گردد.

۷-۲- بخش دوم رویداد:

۷-۲-۱- فضایی نمایشگاهی مناسب جهت ارائه ایده ها به صورت انفرادی و انفرادی فراهم گردد تا دانشجویان منتخب بتوانند طرح های خود را به صاحبان صنایع، سرمایه گذاران مرتبط ارائه دهند.

۷-۲-۲- جهت هر یک از محورهای رویداد یک غرفه با فضایی مناسب اختصاص داده شود.

۷-۲-۳- فضایی صمیمانه جهت هم اندیشی با مسئولین، سرمایه گذاران، خیرین و برگزیدگان فراهم گردد.

۷-۲-۴- جهت هریک از برگزیدگان مرحله اول یک میز در غرفه مربوطه در نمایشگاه به همراه بنر معرفی اثر اختصاص داده شود.

در پایان نیز در مراسم اختتامیه، شرکت کنندگان در حضور داوران دفاع نهایی از ایده های خود را صورت داده و از داوران و هیأت منصفه (حاضران) رأی گرفته و این مبنای برگزیده شدن در رویداد خواهد بود.

ماده ۷- حمایت ها:

دانشجویانی که در مرحله ی دوم انتخاب می شوند با هماهنگی انجام شده با صندوق کارآفرینی امید نسبت به معرفی آنها جهت دریافت وام خوداشتغالی اقدام شود. همچنین جهت حمایت بیشتر از دانشجویان تا حد امکان از حمایت های پارک های علم و فناوری استان و سایر نهادهای مرتبط در این زمینه استفاده گردد.

ماده ۸- نکات ضروری:

- ❖ به منظور حمایت از ایده های دانشجویی، ضروری است تا ضمن ارتباط با صندوق کارآفرینی و امید استان موافقت آنان جهت حمایت از ایده های منتخب جلب شود.
- ❖ مبنای داوری و انتخاب برگزیدگان با توجه به شاخص های ارائه شده توسط شورای سیاستگذاری انجام گیرد.
- ❖ به منظور حمایت از طرح های تجاری برگزیده، جوایزی در قالب تسهیلات به نفرات/گروه های اول تا سوم تعلق می گیرد.
- ❖ جهت تشویق و ترغیب دانشجویان فعال در حوز کار و مهارت مقدمات لازم برای پوشش رسانه های محلی و ملی فراهم گردد.
- ❖ مستندسازی مکتوب شامل گزارش برگزاری، فایل های تصویری به همراه گزارش مالی حداکثر یکماه پس از برگزاری به دبیرخانه دائمی رویداد ارسال شود.
- ❖ در امر داوری شایسته است از اساتید صاحب نظر و آشنا با حوزه های تخصصی استفاده گردد. استفاده از ظرفیت اعضای هیات علمی و خبرگان حوزه های مربوطه برای غنای رویداد.
- ❖ برگزاری مراسم اختتامیه و تقدیر از برگزیدگان رویداد توسط معاونت فرهنگی اجتماعی دانشگاه الزامی است.
- ❖ به منظور حمایت و حفظ ارزش طرح های برگزیده دانشجویان، هماهنگی لازم جهت ثبت اثر و مالکیت فکری آثار انجام گیرد.
- ❖ در اختتامیه رویداد پیشنهاد می گردد از مسئولین استانی و کشوری، خیرین، سرمایه گذاران و کارفرینان به منظور بازدید و حمایت از طرح های برگزیده دعوت شود.

ماده ۸- نحوه تدوین گزارش:

گزارش رویداد بایستی به صورت مکتوب به همراه کلیه ی مستندهای دیجیتالی در قالب تعیین شده به دبیرخانه ارسال گردد. اسامی نفرات برگزیده و گزارشی از معرفی آنان به صندوق های کارآفرینی و یا جذب سرمایه از سوی خیرین و سرمایه گذاران به دبیرخانه دائمی ارسال گردد.

